

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 1ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΡΛΑΣ-ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚΕΙΟΥ - 9350176

Σχολικό Έτος: 2024 - 2025

Ημερομηνία Εξαγωγής: 09/06/2025

Σχολική Μονάδα: 1ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΡΛΑΣ-ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚΕΙΟΥ - 9350176

Στόχος Βελτίωσης:

Η Χαριστική Βιβλιοθήκη της τάξης οδηγός στην αποδοχή της διαφορετικότητας, της συμπερίληψης και της ανεκτότητας στο δίπολο παιδί - οικογένεια

Σχέδιο Δράσης: <<Είμαι, είσαι, είναι , είμαστε διαφορετικοί, θα το λέμε δυνατά για να ακουστεί>>

Άξονας: Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

Συντονιστής Δράσης: ΓΟΥΡΝΑΡΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

Α. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Η φετινή σχολική χρονιά έχει ιδιαιτερότητες και ως προς τη σύνθεση της ομάδας των παιδιών (3 παιδιά στο φάσμα του αυτισμού , 2 παιδιά με μεγάλα προβλήματα λόγου και 1 παιδί αλλοδαπό που δεν μιλάει καθόλου ελληνικά) και ως προς την αντιμετώπιση των παιδιών αυτών από τους γονείς των υπολοίπων, οι οποίοι εξέφρασαν τα παράπονά τους για τη σύνθεση των μικρο ομάδων εργασίας μέσα στην τάξη κατά την αρχή της σχολικής χρονιάς. Με βάση τα παραπάνω και μετά από προβληματισμό του συλλόγου διδασκόντων ομόφωνα αποφασίσαμε για να αναστρέψουμε το κλίμα της εσωστρέφειας που δημιουργήθηκε ,να χρησιμοποιήσουμε τη γωνιά της βιβλιοθήκης της τάξης και την παιδική λογοτεχνία για να εκπαιδεύσουμε γονείς και παιδιά στην αποδοχή και το σεβασμό της διαφορετικότητας, της συμπερίληψης και της ανοικτότητας. Μια βιβλιοθήκη που εξοπλίζεται με βιβλία που μιλούν για ενσυναίσθηση, ταυτότητα, αποδοχή ,συμπερίληψη, βοηθάει τα παιδιά να γίνουν μια ομάδα αναγνωστών μέσα στην οποία η διαφορετικότητα του ενός συμπληρώνει τη διαφορετικότητα του άλλου και όλοι μαζί γινόμαστε φορείς αυτού του μηνύματος στους γονείς και στην ευρύτερη κοινωνία. Επίσης η αποδοχή της διαφορετικότητας είναι το θεμέλιο της αντιμετώπισης και εξάλειψης του εκφοβισμού, της καλλιέργειας της ενσυναίσθησης και της αναγνώρισης των συναισθημάτων του εαυτού μας και των άλλων. Άλλωστε οι εκπαιδευτικοί του σχολείου μας γνωρίζουν πολύ καλά ότι η ανάγνωση βιβλίων κατά ένα μεγάλο μέρος σχετίζεται με τη διερεύνηση και την αποδοχή της συμπεριφοράς και των στάσεων των άλλων.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

- Διερεύνηση γνώσεων και απόψεων των νηπίων και των γονέων σχετικά με την διαφορετικότητα, τη συμπερίληψη, τη συνεκπαίδευση και την ανοικτότητα

(π. χ. για τους γονείς ερωτηματολόγιο και για τα νήπια η τεχνική με το σχεδιασμένο κομμάτι του παζλ)

- Εμπλουτισμός της γωνιάς της βιβλιοθήκης με βιβλία που μιλούν για την διαφορετικότητα, τη συμπερίληψη, τη συνεκπαίδευση και την ανοικτότητα.
- Κανόνες λειτουργίας της δανειστικής βιβλιοθήκης.
- Διαμόρφωση του χώρου της βιβλιοθήκης ώστε να εμπνέει και να αφήνει φαντασία του νηπίου να ταξιδέψει....
- Συμβόλαιο λειτουργίας της γωνιάς της βιβλιοθήκης.
- Προετοιμασία των νηπίων μέσω του Εργαστηρίου Δεξιοτήτων : <<Αλληλοσεβασμός και διαφορετικότητα>>.
- Υλοποίηση θεματικών, όπως το κουτί του εαυτού μου -Ταυτότητα στην αρχή της σχολικής χρονιάς.
- Επιμορφωτικές συναντήσεις συνεργασίας γονέων και εκπαιδευτικών.
- Συνεργασία με το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού.
- Συνεργασία με το κέντρο κοινότητας του Δήμου Ρήγα Φεραίου.
- Συμμετοχή σε δράσεις φιλαναγνωσίας με διοργανωτή την elniplex.com.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: Προσδιορισμός του προβλήματος κατά τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο σχολικού έτους 2024-2025.

Κατάθεση σχεδίου δράσης έως τις 10 Δεκεμβρίου 2024. Υλοποίηση της δράσης από τις 10/12/24 έως τις 22/5/24.

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Ανθρώπινο Δυναμικό στο οποίο ανήκουν όλοι οι εκπαιδευτικοί του σχολείου, τα νήπια, οι γονείς, ειδικοί επιστήμονες όπως (σύμβουλος εκπαίδευσης, πανεπιστημιακοί, φοιτητές σχολικής ψυχολογίας), Συγγραφείς και εικονογράφοι παιδικής λογοτεχνίας, βιβλιοθηκονόμοι με εκπαίδευση στην οργάνωση και διαχείριση παιδικών βιβλίων. Υλικότεχνική Υποδομή : οι υποδομές που διαθέτει το νηπιαγωγείο μας. Πόροι : Δεν απαιτούνται ιδιαίτεροι οικονομικοί πόροι. Ερευνητικά εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν είναι τα ερωτηματολόγια νηπιαγωγών, νηπίων και γονέων, ρουμπρίκα, ημερολόγιο σχολικής ζωής, ημερολόγιο νηπιαγωγού. Πηγές: Πρακτικά Συλλόγου Διδασκόντων, Ημερολόγιο Σχολικής Ζωής, Ημερολόγια καθημερινών δραστηριοτήτων, Σεμινάρια φιλαναγνωσίας με σχετικές δράσεις που παρακολουθούν οι νηπιαγωγοί, καθώς και σεμινάρια από το κουκλοθέατρο της κ. Ξηρομερίτου για την χρήση της κούκλας στην εισαγωγή και παρουσίαση θεμάτων όπως η διαφορετικότητα και τα συναισθήματα. Επίσης διαδικτυακές επιμορφώσεις των νηπιαγωγών και των γονέων από την ψυχολόγο και κοινωνική λειτουργό του Κέντρου Κοινότητας του Δήμου Ρήγα Φεραίου.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

- Εφαρμογή του κανονισμού, των κανόνων και του συμβολαίου λειτουργίας της

βιβλιοθήκης της τάξης.

- Βελτίωση των γλωσσικών δεξιοτήτων των νηπίων και ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων όπως αυτοεκτίμηση, αλληλοσεβασμός, αλληλοκατανόηση.
- Η ενεργή συμμετοχή των πιο αδύναμων νηπίων στην ανάγνωση βιβλίων.
- Αλλαγή συμπεριφοράς γονέων & νηπίων ως προς την αποδοχή του όποιου διαφορετικού
- Αναθεώρηση των ιδεών των γονέων ως προς την ανοικτότητα και την ομαδοσυνεργατική εκπαίδευση.
- Μηδενισμός φαινομένων bullying, αποκλεισμού, ξενοφοβίας , ρατσισμού και κάθε μορφής ανισότητας μέσα στην τάξη.
- Αλλαγή αναγνωστικής συμπεριφοράς των γονέων.
- Διάχυση των αποτελεσμάτων στην ευρύτερη κοινωνία μέσω παραγόμενων αφισών και φυλλαδίων αλλά και ανάρτηση του υλικού στο blog νηπιαγωγείου. Επίσης εκδηλώσεις στο τέλος της χρονιάς ανοιχτές στην τοπική κοινωνία.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

- Καλλιέργεια της φιλομάθειας και της φιλαναγνωσίας νηπίων και γονέων.
- Καινοτόμοι τρόποι αφήγησης και προσέγγισης των ιστοριών μέσα στην τάξη.
- Η ένταξη του βιβλίου στη ζωή της τάξης ως αναπόσπαστο μέρος της καθημερινότητας.
- Η εκπαίδευση των γονέων μέσω της αφήγησης ιστοριών μέσα στο νηπιαγωγείο σε θέματα διαφορετικότητας, συμπερίληψης και συνεκπαίδευσης.
- Η βελτίωση της έκφρασης των συναισθημάτων από την πλευρά των νηπίων μέσα από την ανάγνωση σχετικών ιστοριών.
- Η ανάπτυξη δεξιοτήτων ενεργητικής ακρόασης, συνεργασίας, επικοινωνίας, αναδιήγησης ιστοριών και έκφρασης προφορικού λόγου των νηπίων.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις Σ.Ε.

Η δράση "Είμαι, είσαι, είναι, είμαστε διαφορετικοί, θα το λέμε δυνατά για να ακουστεί" αποτελεί ένα εξαιρετικά σημαντικό βήμα για την ενίσχυση της αποδοχής και της συμπερίληψης στο σχολικό περιβάλλον, με κύριο στόχο την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης, της αλληλοκατανόησης και της αλληλοεκτίμησης μεταξύ των παιδιών. Η ενσωμάτωση βιβλίων που αφορούν τη διαφορετικότητα, τη συμπερίληψη και την αναγνώριση των συναισθημάτων μέσω της φιλαναγνωσίας είναι θετική, καθώς προσφέρει στα παιδιά τη δυνατότητα να εκφράσουν τα συναισθήματα και τις σκέψεις τους με έναν δημιουργικό και ασφαλή τρόπο. Επιπλέον, η εμπλοκή των γονέων και των ειδικών επιστημόνων, καθώς και η συνεργασία με το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού και το Κέντρο Κοινότητας, συνιστούν μια πολυδιάστατη προσέγγιση που μπορεί να ενισχύσει τη θετική επίδραση της δράσης. Παρόλα αυτά, θα ήταν χρήσιμο να ενισχυθεί η αξιολόγηση της δράσης μέσω πιο συστηματικών εργαλείων και ανατροφοδότησης από γονείς και δασκάλους, με στόχο να διαπιστωθεί η ουσιαστική αλλαγή στη συμπεριφορά και τη νοοτροπία των παιδιών και των οικογενειών τους.

Για τη βελτίωση της δράσης, προτείνω να ενσωματωθούν επιπλέον διαδραστικές δραστηριότητες, όπως εργαστήρια με εικαστικά ή θεατρικά στοιχεία που θα ενισχύσουν τη συμμετοχή των παιδιών.

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

- Το σχέδιο δράσης ξεκίνησε με την ενημερωτική συνάντηση με τους γονείς για την επιλογή του θέματος και τον κεντρικό στόχο αυτού. Συγχρόνως με ερωτηματολόγια που δόθηκαν στους γονείς έγινε διερεύνηση των γνώσεων και των απόψεών τους σχετικά με τη διαφορετικότητα, τη συμπερίληψη, την αποδοχή. Έγινε επίσης ανίχνευση των πρότερων γνώσεων των νηπίων με ελεύθερο ιχνογράφημα πάνω στο θέμα. Ακολούθησε επίσκεψη στο νηπιαγωγείο μας της μη κερδοσκοπικής οργάνωσης <<Το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού>> και της Πλανόδιας Βιβλιοθήκης. Τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να δουν πως είναι μια πλανόδια βιβλιοθήκη, τον τρόπο που στήνεται και ταξιδεύει και να ξεφυλλίσουν τα βιβλία. Στη συνέχεια πήραν μέρος στη δράση <<Δικαιώματα- Συναισθήματα -Εκφοβισμός>>. Φιλοξενήσαμε το κουκλοθέατρο Λαμίας με την κ. Ξηρομερίτου που με τις κούκλες της παρουσίασε σε γονείς και παιδιά του <<Εγωιστή Γίγαντα>> του Όσκαρ Ουάιλντ και μας μίλησε για τη διαφορετικότητα στη συμπεριφορά και στα συναισθήματα που προκαλεί.

Με αφορμή γιορτές και γενέθλια αποφασίσαμε μαζί με τους γονείς, αντί για γλυκά να κερνάνε βιβλία. Όλοι συνεργαστήκαμε με ενθουσιασμό, διαλέξαμε αρχικά χριστουγεννιάτικα βιβλία που προσέγγιζαν τη γιορτή αυτή με διαφορετικούς τρόπους (στολισμό, έθιμα, ήρωες, αξίες, συναισθήματα). Τα παιδιά δανείζονταν το βιβλίο και το επέστρεφαν μαζί με μια κούκλα που αντιπροσώπευε τον διαφορετικό ήρωα της ιστορίας. Με βοηθό την κούκλα τα παιδιά ήταν πολύ εκφραστικά με τα συναισθήματα που τους προκάλεσε το βιβλίο που είχαν δανειστεί. Επίσης οι γονείς περνούσαν δημιουργικό χρόνο με το παιδί στο σπίτι βοηθώντας στην κατασκευή της κούκλας, παίρνοντας ενεργό μέρος στη συγκεκριμένη δράση.

. Με τις κούκλες -ήρωες τα παιδιά έπαιξαν κουκλοθέατρο καλλιεργώντας σε μεγάλο βαθμό τον προφορικό και εκφραστικό τους λόγο.

Η δανειστική βιβλιοθήκη εμπλουτίστηκε με βιβλία που μιλούσαν για αποδοχή, διαφορετικότητα, συμπερίληψη, ανοικτότητα. Τα βιβλία μας τα έφερε ένας καινούργιος φίλος, ο Χαμογελαστούλης, μια κούκλα, που διάλεγε το βιβλίο, που διαβάζαμε και συζητούσαμε στην τάξη. Την ημέρα του δανεισμού ένα από τα παιδιά δανειζόταν το συγκεκριμένο βιβλίο στην διαφορετική τσάντα που είχαμε φτιάξει γι' αυτό το σκοπό. Έτσι καταλάβαιναν και οι γονείς ότι τη συγκεκριμένη εβδομάδα είχαν να συζητήσουν με το παιδί για το διαφορετικό ήρωα και να τον φτιάξουν με ένα διαφορετικό τρόπο για να επιστρέψει και να διακοσμήσει τη γωνιά της βιβλιοθήκης. Με αυτόν τον τρόπο η οικογένεια είχε ενεργή συμμετοχή και εκπαίδευση στο σχέδιο δράσης μας.

<<Η σκάλα της αγάπης>> της Γιολάντας Τσορώνη- Γεωργιάδη ένα βιβλίο, που μας χάρισε ένα παιδί για τα γενέθλιά του. Τα παιδιά αποφάσισαν να φτιάξουν μια θεατρική παράσταση και να την παρουσιάσουν στους γονείς τους. Έτσι γιορτάσαμε τις Απόκριες με έναν διαφορετικό τρόπο, γίναμε τα ζώακια της ιστορίας και δείξαμε σε όλους την αξία της συνεργασίας. Το μυρμήγκι έγινε με κάλτσα και σκαρφάλωσε στην τεράστια σκάλα που έφτιαξαν τα παιδιά και κάθε σκαλοπάτι είχε επάνω υπέροχες λέξεις, όπως αποδοχή, αγάπη, συνεργασία, φιλία, βοήθεια.

Με το βιβλίο <<Πώς να είσαι λιοντάρι>> του Εντ Βέρε τα παιδιά συζήτησαν και κατανόησαν την αναγκαιότητα της διαφορετικότητας και του σεβασμού του άλλου και του ίδιου μας του εαυτού. Επίσης ζωγράρισαν το καθένα έναν άλλο τρόπο να είσαι λιοντάρι, εξασκώντας τη φαντασία τους και αποβάλλοντας έτσι

στερεοτυπικές συμπεριφορές, που θέλουν τα λιοντάρια να ενεργούν με συγκεκριμένο τρόπο, δηλαδή να μουγκρίζουν, για να ακουστούν.

Με την ιστορία του << Έλμερ>> του DAVID MCKEE μιλήσαμε για την προσωπικότητά μας ένα σημαντικό στοιχείο, που μας κάνει ξεχωριστούς. Φτιάξαμε λοιπόν από ένα μετάλλιο που χαρίσαμε στους εαυτούς μας, επιβραβεύοντας τους για όλα αυτά που είμαστε και γράψαμε στην ομαδική με το ψηφιδωτό του Έλμερ το σύνθημα :<< Αποδέχομαι τον εαυτό μου και τους φίλους μου έστω και αν είναι διαφορετικοί>>.

Με << Το ραγισμένο κόκκινο αβγό>> του Λούκα Παναγή, αναγνωρίσαμε και μιλήσαμε για τα συναισθήματα που μας προκαλούν οι συμπεριφορές των άλλων μπαίνοντας στη θέση του ήρωα. Μιλήσαμε για τις ανατροπές που αλλάζουν τη ζωή μας και ζωγραφίσαμε ένα διαφορετικό τέλος στην ιστορία μας.

Με το βιβλίο <<Λευκή -Μαύρη Σοκολάτα>> της Γιολάντας Τσορώνη-Γεωργιάδη εντοπίσαμε τη διαφορετικότητα στο χρώμα των ανθρώπων, καλλιεργήσαμε την ενσυναίσθηση δραματοποιώντας την ιστορία, μιλήσαμε για το ρατσισμό λόγω του χρώματος και τέλος καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι τα συναισθήματα είναι ίδια σε όλους τους ανθρώπους, ότι χρώμα και αν έχουν. Στο τέλος τα παιδιά έφτιαξαν μια ομαδική εργασία που αναρτήθηκε στην είσοδο του νηπιαγωγείου και στους γονείς τραγουδώντας το σύνθημα <<Εγώ και Εσύ, είμαστε Εμείς>>.

Με το βιβλίο <<Όμορφη>> του Χάρολντ Χιμένες Κανισάλες που είναι μια ανατροπή στα στερεότυπα της ομορφιάς, συμφωνήσαμε ότι δεν πρέπει να αλλάζουμε τον εαυτό μας γιατί στο τέλος ούτε εμείς οι ίδιοι δε θα τον γνωρίζουμε (<https://blogs.sch.gr/1nipkarl/author/1nipkarl/>).

Το τελευταίο μας βιβλίο είναι το << AN EPXOSOYN ΣΤΗ ΓΗ>> της Sophie Blackall.

Ένα βιβλίο που μας άγγιξε, το διασκευάσαμε και θα γίνει η θεατρική παράσταση για τη γιορτή λήξης του σχολικού έτους! Τέλος οργανώσαμε δράσεις φιλαναγνωσίας στην πλατεία. Κρεμάσαμε βιβλία στα δέντρα δείχνοντας διαφορετικούς τρόπους ανάγνωσης στην ευρύτερη κοινότητα. Κάθε μήνα οργανώναμε αφηγήσεις για τους γονείς και τα παιδιά παρουσιάζοντας την ιστορία του μήνα.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Δεν υπήρξαν αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό

Αποτελέσματα της Δράσης

Παρατηρήθηκε αυξημένο ενδιαφέρον των παιδιών για τη λογοτεχνία και τις συζητήσεις γύρω από κοινωνικά ζητήματα. Η δράση ενίσχυσε την αίσθηση του ανήκειν, ειδικά σε παιδιά με διαφορετικές πολιτισμικές ή κοινωνικές καταβολές. Καλλιεργήθηκε σε μεγάλο βαθμό η ενσυναίσθηση, η ικανότητα να μπαίνουν τα παιδιά στη θέση του «άλλου». Οι οικογένειες συμμετείχαν ενεργά, συμβάλλοντας στην ενίσχυση του δεσμού σχολείου-οικογένειας. Διαπιστώθηκε αύξηση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των παιδιών και μείωση περιστατικών αποκλεισμού ή περιθωριοποίησης. Επίσης είχαμε ενίσχυση της φιλαναγνωσίας και της κριτικής σκέψης μέσω της ανάγνωσης επιλεγμένων βιβλίων, προώθηση της συμπερίληψης, της ανοικτότητας και της ενσυναίσθησης, ενδυνάμωση της σχέσης σχολείου - οικογένειας και δημιουργία ενός συνεργατικού περιβάλλοντος όπου κάθε παιδί ένιωθε αποδεκτό και ασφαλές.

Η δράση ανέδειξε τον ρόλο της λογοτεχνίας και της παιδικής βιβλιοθήκης ως βασικού εργαλείου στην καλλιέργεια μιας κουλτούρας σεβασμού και αποδοχής. Οι έννοιες της συμπερίληψης και της ανοικτότητας δεν διδάχθηκαν απλώς θεωρητικά, αλλά βιώθηκαν από τα παιδιά σε καθημερινό επίπεδο. Η συμμετοχή των

οικογενειών αποτέλεσε καταλυτικό παράγοντα επιτυχίας και έδειξε τη δύναμη της συνεργασίας στο δίπολο παιδί - οικογένεια.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

- - Η προθυμία των παιδιών να μοιραστούν βιβλία, σκέψεις και συναισθήματα ενίσχυσε το ενδιαφέρον και την ενεργή εμπλοκή τους.
 - Η αίσθηση προσωπικής ευθύνης και συμμετοχής στην οργάνωση της βιβλιοθήκης καλλιέργησε το αίσθημα του «ανήκειν»
 - Η ευαισθητοποίηση των παιδιών σε θέματα διαφορετικότητας είχε ήδη ξεκινήσει σε προηγούμενες δραστηριότητες της τάξης.
 - Η δράση δεν υλοποιήθηκε αποσπασματικά αλλά εντάχθηκε οργανικά στην καθημερινή παιδαγωγική διαδικασία, ενισχύοντας τη βιωματικότητα και τη συνέχεια.
 - Η αξιοποίηση των βιβλίων ως αφετηρία για δραστηριότητες γλώσσας, εικαστικών και κοινωνικής αγωγής αύξησε τη συνάφεια και την αποδοχή.

1. ■ Η πρόθυμη συμμετοχή γονέων στην επιλογή, δωρεά και ανάγνωση βιβλίων έδωσε έμφαση στη σύνδεση σχολείου και οικογένειας.

Η ενίσχυση της εμπιστοσύνης προς το σχολείο διευκόλυνε τη θετική ανταπόκριση σε προτεινόμενες δράσεις.

- Η προσεκτική επιλογή βιβλίων που πραγματεύονται ζητήματα όπως η διαφορετικότητα, η αποδοχή και η φιλία βοήθησε στο να προκληθεί ουσιαστικός διάλογος και ενσυναίσθηση.
- Τα βιβλία λειτούργησαν ως ασφαλείς «γέφυρες» για δύσκολες ή σύνθετες συζητήσεις.
 - Η ύπαρξη θετικού κλίματος συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών της μονάδας (ή/και της ομάδας σχεδιασμού της δράσης) ενίσχυσε τη συνοχή και την ανταλλαγή καλών πρακτικών.
 - Η μεταξύ τους υποστήριξη διευκόλυνε την ανταπόκριση στις

παιδαγωγικές ανάγκες που προέκυψαν κατά την πορεία.

- Η δυνατότητα διαμόρφωσης της δράσης με βάση τις ανάγκες της τάξης και τις ιδιαιτερότητες των μαθητών/τριών επέτρεψε μεγαλύτερη προσαρμοστικότητα.
- Η χρήση βιωματικών και δημιουργικών μεθόδων (π.χ. αφήγηση, δραματοποίηση, ζωγραφική) ενίσχυσε τη συμμετοχή όλων των παιδιών.
- Ο σαφής καθορισμός στόχων και η σταδιακή υλοποίηση της δράσης διευκόλυναν την ομαλή εφαρμογή και την αξιολόγηση της πορείας.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

- **Ανομοιογενές επίπεδο συμμετοχής των οικογενειών:**
 - Ορισμένοι γονείς δεν ανταποκρίθηκαν ή δεν κατάφεραν να συμμετάσχουν λόγω γλωσσικού φραγμού, ή αδιαφορίας.
 - Καταγράφηκαν περιπτώσεις όπου η αντίληψη της διαφορετικότητας δεν ήταν πλήρως κατανοητή ή αποδεκτή από όλες τις οικογένειες.
- **Έλλειψη χρόνου στο ωρολόγιο πρόγραμμα:**
 - Η πίεση του αναλυτικού προγράμματος περιόρισε σε κάποιες περιπτώσεις τον διαθέσιμο χρόνο για συστηματική και εμβαθυμένη εφαρμογή των δράσεων.

Η ενσωμάτωση της βιβλιοθήκης στη ροή των μαθημάτων απαιτούσε ευελιξία και αναπροσαρμογές.

Αδυναμία ορισμένων μαθητών να εκφραστούν ή να συμμετάσχουν ισότιμα:

- Μαθητές/τριες με γλωσσικές δυσκολίες ή μαθησιακές ιδιαιτερότητες χρειάστηκαν περισσότερη καθοδήγηση και εξατομικευμένη υποστήριξη για να εμπλακούν ουσιαστικά.
- Σε ορισμένες περιπτώσεις εκφράστηκε δισταγμός στην παρουσίαση προσωπικών εμπειριών.
-

Διαφορετικός βαθμός αποδοχής θεμάτων διαφορετικότητας:

- Υπήρξαν στιγμές όπου αναδύθηκαν προκαταλήψεις, είτε από παιδιά είτε από γονείς, σχετικά με τη φυλή, την αναπηρία, τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή τις μορφές οικογένειας. Αυτές οι στιγμές απαιτούσαν ιδιαίτερη διαχείριση και προσεκτική παρέμβαση από τον/την εκπαιδευτικό.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Κατά την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης δημιουργήθηκε και αξιοποιήθηκε πλούσιο παιδαγωγικό και υποστηρικτικό υλικό με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δράσης και τη βιωματική εμπλοκή όλων των μελών της σχολικής κοινότητας (<https://blogs.sch.gr/1nipkarl/author/1nipkarl/>).

Αναλυτικότερα:

1. Βιβλιογραφικό και θεωρητικό υλικό

- Επιλογή και διανομή άρθρων και μελετών γύρω από τη συμπερίληψη, την αποδοχή της διαφορετικότητας και την αξία της φιλαναγνωσίας.
- Παρουσιάσεις και σημειώσεις από τις επιμορφωτικές συναντήσεις.
- Οδηγοί καλών πρακτικών και ενδεικτικά σενάρια αξιοποίησης της χαριστικής βιβλιοθήκης στην τάξη.

2. Εκπαιδευτικό υλικό για χρήση στην τάξη

- **Δραστηριότητες εμπύχωσης** με αφορμή επιλεγμένα παιδικά βιβλία, που ενίσχυαν τη συζήτηση γύρω από τις έννοιες της φιλίας, της αποδοχής και της διαφορετικότητας.
- **Δελτία φιλαναγνωσίας και ημερολόγια ανάγνωσης**, στα οποία τα παιδιά κατέγραφαν τις εμπειρίες τους από τα βιβλία που «χάρισαν» ή δανείστηκαν.
- **Αφίσες και εικαστικές δημιουργίες**, που αναρτήθηκαν στον χώρο της χαριστικής βιβλιοθήκης, μεταφέροντας τα μηνύματα της δράσης.
- **Θεατρικές παρουσιάσεις** από τα παιδιά στους γονείς αγαπημένων ιστοριών.

3. Υλικό που παρήχθη από τα ίδια τα παιδιά

- **Προσωπικά μηνύματα και κάρτες** που συνόδευαν τα βιβλία που χάριζαν, αναδεικνύοντας τον συναισθηματικό δεσμό με το περιεχόμενο.
- **Μικρές παρουσιάσεις ή αφηγήσεις**, στις οποίες τα παιδιά μιλούσαν για το βιβλίο που διάβασαν και τι ένιωσαν.
- **Κατασκευή κούκλας** με τους διαφορετικούς ήρωες της κάθε ιστορίας.

- Σύνθεση εξώφυλλων των βιβλίων εικονογραφημένα από τα παιδιά, και δημιουργία ψηφιακού βιβλίου με ηχογραφημένα μηνύματα των παιδιών.

1. ■ <https://read.bookcreator.com/EO4ksPz5zCWGqVBKl91LLVI0KuM2/8cKx4o4ET-Kj5WRmNN0pZw/Do3Lt7HfRwuG30OrHCSIIQ>
 - Φόρμες ανατροφοδότησης για τους γονείς σχετικά με την εμπειρία των παιδιών τους.
 - Πρόσκληση σε κοινές δράσεις (π.χ. «Ημέρα ανταλλαγής βιβλίου», «Αφήγηση από γονείς», << συμμετοχή σε αναγνώσεις στο σχολείο>>).

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης για την Εσωτερική Αξιολόγηση της Σχολικής Μονάδας, πραγματοποιήθηκαν στοχευμένες επιμορφωτικές δράσεις με άξονα την προώθηση της συμπερίληψης, της αποδοχής της διαφορετικότητας και της ενίσχυσης των δεσμών ανάμεσα στο σχολείο, το παιδί και την οικογένεια, μέσω της παιδαγωγικής αξιοποίησης της «χαριστικής βιβλιοθήκης» στην τάξη.

Οι επιμορφώσεις εστίασαν σε τρεις βασικούς άξονες:

1. **Παιδαγωγικές προσεγγίσεις για τη συμπερίληψη και την αποδοχή της διαφορετικότητας.**
Οι εκπαιδευτικοί ενημερώθηκαν για σύγχρονες θεωρίες και καλές πρακτικές που ενισχύουν τη συμπερίληψη στο σχολικό περιβάλλον. Δόθηκε έμφαση σε παιδοκεντρικές προσεγγίσεις, συνεργατικές δραστηριότητες και βιωματική μάθηση που ενισχύουν την κοινωνικο-συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών. Οι εκπαιδευτικοί παρακολούθησαν διαδουκτικά σεμινάριο από καθηγήτρια του τμήματος ειδικής αγωγής Π.Θ. με την οποία είχαν συνεχή επικοινωνία και ανατροφοδότηση.
2. **Ο ρόλος της χαριστικής βιβλιοθήκης ως εργαλείο ενδυνάμωσης του δεσμού παιδιού-οικογένειας-σχολείου**
Η «χαριστική βιβλιοθήκη» αναδείχθηκε ως μια πρακτική που ενισχύει την κουλτούρα της προσφοράς, της ανταλλαγής και της ενσυναίσθησης. Οι εκπαιδευτικοί επιμορφώθηκαν για τρόπους ενσωμάτωσης της δράσης στην καθημερινότητα της τάξης, καθώς και για τη συμμετοχή της οικογένειας που ενισχύει το αίσθημα του ανήκειν ,παίρνοντας μέρος στο 9μηνο σεμινάριο φιλιαναγνωσίας του <https://www.elniple.com/>
 - **Αξιολόγηση και αναστοχασμός της πρακτικής:**
Μέσω αναστοχασμού και συζητήσεων, οι εκπαιδευτικοί ανέλυσαν τις επιπτώσεις της δράσης στη δυναμική της τάξης και διαμόρφωσαν προτάσεις βελτίωσης. Η επιμόρφωση-ανατροφοδότηση συνέβαλε στην ενδυνάμωση της επαγγελματικής ταυτότητας των εκπαιδευτικών και στη δημιουργία κοινών αξιακών κωδίκων γύρω από την έννοια της ανοικτότητας και της αποδοχής. Η ανταλλαγή πρακτικών στην παρουσίαση των βιβλίων όπως<< το παραμύθι σε δρόμο>>άνοιγε νέους δρόμους στην υλοποίηση της δράσης.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

•

Ενσωμάτωσή τους στον καθημερινό παιδαγωγικό σχεδιασμό:

- Οι πρακτικές που καλλιεργήθηκαν (π.χ. αναγνώσεις με θεματικό περιεχόμενο, συζητήσεις αποδοχής, ανταλλαγές εμπειριών) μπορούν να ενσωματωθούν σε εβδομαδιαία ρουτίνα ή σε θεματικές ενότητες (π.χ. στα Εργαστήρια Δεξιότητων).

Δημιουργία οδηγού καλών πρακτικών:

- Καταγραφή και συστηματοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν, ώστε να δημιουργηθεί ένας ψηφιακός ή έντυπος οδηγός που θα είναι διαθέσιμος στους συναδέλφους εντός και εκτός της σχολικής μονάδας.
- Ο οδηγός μπορεί να περιλαμβάνει τίτλους βιβλίων, προτάσεις δραστηριοτήτων, φωτογραφικό υλικό, αξιολογήσεις από τα παιδιά και τους γονείς.

1. Ενδοσχολική επιμόρφωση/διάχυση:

- Παρουσίαση των πρακτικών στους/στις συναδέλφους μέσω ενδοσχολικής επιμορφωτικής συνάντησης ή Παιδαγωγικής Ομάδας με σκοπό την εφαρμογή τους και σε άλλες τάξεις.
- Οργάνωση εργαστηρίου φιλαναγνωσίας με θεματική τη διαφορετικότητα και την ένταξη.

2. Συνεργασία με άλλα σχολεία ή εκπαιδευτικά δίκτυα:

- Διασύνδεση με άλλες σχολικές μονάδες για ανταλλαγή εμπειριών και πρακτικών, π.χ. μέσω eTwinning ή τοπικών σχολικών συνεργασιών.
- Συμμετοχή της σχολικής μονάδας σε δίκτυα για την εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα, την κοινωνική ένταξη ή την πολιτισμική πολυμορφία.

3. Αξιοποίηση ως εργαλείο υποστήριξης παιδιών με ιδιαιτερότητες:

- Η χρήση επιλεγμένων τίτλων και βιωματικών πρακτικών μπορεί να λειτουργήσει υποστηρικτικά για μαθητές/τριες με διαφορετικά μαθησιακά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά, μέσα σε ένα πλαίσιο συμπεριληπτικής διδασκαλίας.
- Συνεργασία με ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό (π.χ. ΕΒΠ, ΣΕΠ) για προσαρμογή των πρακτικών σε ανάγκες συγκεκριμένων μαθητών.

4. Διάχυση μέσω τοπικών φορέων ή πολιτιστικών δράσεων:

- Συμμετοχή της σχολικής μονάδας σε τοπικές δράσεις πολιτισμού, βιβλίου ή κοινωνικής ευαισθητοποίησης, όπου οι μαθητές/τριες παρουσιάζουν τις εμπειρίες τους.
- Δημιουργία μικρών εκθέσεων, αφισών, αφηγήσεων για το ευρύ κοινό.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

- **Επιμόρφωση σε θέματα συμπερίληψης και διαφοροποιημένης διδασκαλίας:**
 - **Στόχος:** Εξοικείωση των εκπαιδευτικών με τρόπους ένταξης όλων των παιδιών στη μαθησιακή διαδικασία, ανεξαρτήτως εθνοπολιτισμικής καταγωγής, μαθησιακού ρυθμού ή οικογενειακού πλαισίου.
 - **Θεματικές:** Συμπεριληπτική εκπαίδευση, διαφοροποιημένη παιδαγωγική, ενσυναίσθηση στην τάξη, δημιουργία ασφαλούς μαθησιακού περιβάλλοντος.
- **Επιμόρφωση στη διαπολιτισμική εκπαίδευση:**
 - **Στόχος:** Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και κατανόησης απέναντι σε πολιτισμικά και γλωσσικά διαφορετικές οικογένειες.
 - **Θεματικές:** Πολιτισμική ευαισθησία, εκπαιδευτικές στρατηγικές για πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα, γλωσσική ποικιλομορφία στο σχολείο.
- **Επιμόρφωση στη χρήση της παιδικής λογοτεχνίας ως εργαλείο κοινωνικοποίησης και ενσυναίσθησης:**
 - **Στόχος:** Αξιοποίηση της λογοτεχνίας για την καλλιέργεια αξιών όπως η αποδοχή της διαφορετικότητας, η φιλία, η συμπόνια και ο σεβασμός.
 - **Θεματικές:** Ανάγνωση και αξιολόγηση βιβλίων με κοινωνικό και συναισθηματικό περιεχόμενο, δημιουργικές δραστηριότητες μετά την ανάγνωση, σύνδεση λογοτεχνίας με αξίες ζωής.
- **Επιμόρφωση σε δεξιότητες διαχείρισης τάξης και ενίσχυσης ψυχοκοινωνικής ευημερίας:**
 - - **Στόχος:** Δημιουργία κλίματος αποδοχής, πρόληψη περιστατικών αποκλεισμού ή εκφοβισμού.
 - **Θεματικές:** Διαχείριση πολυπληθών και ανομοιογενών τάξεων, ψυχοκοινωνική υποστήριξη μαθητών, διαχείριση συγκρούσεων.
 - **Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές πρακτικές που βασίζονται στη βιωματική μάθηση και την αφήγηση (storytelling):**
 - **Στόχος:** Ενίσχυση της συμμετοχής των μαθητών μέσα από βιωματικές και αφηγηματικές προσεγγίσεις.
 - **Θεματικές:** Δημιουργική αφήγηση, αφήγηση εμπειριών ζωής, δραματοποιημένη παρουσίαση ιστοριών, χρήση ιστοριών από τα παιδιά.
 -

Επιμορφωτικά σεμινάρια για δημιουργία σχολικής βιβλιοθήκης με θεματικό προσανατολισμό:

- **Στόχος:** Ανάπτυξη δεξιοτήτων επιλογής, οργάνωσης και αξιοποίησης βιβλίων με βάση τις αξίες της δράσης.
- **Θεματικές:** Επιμέλεια υλικού βιβλιοθήκης, σχεδιασμός δραστηριοτήτων, εμπλοκή των παιδιών και των γονέων.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Εμπλουτισμός του υλικού της βιβλιοθήκης:

- - Προσθήκη βιβλίων σε περισσότερες γλώσσες, silent book, βιβλίων με Braille ή εικονογραφημένων βιβλίων για μικρότερα παιδιά, ή παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες.
 - Συνεργασία με δημόσιες βιβλιοθήκες, ΜΚΟ ή εκδοτικούς οίκους για τη δωρεά βιβλίων με θεματικές σχετικές με την πολυπολιτισμικότητα, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη διαφορετικότητα.

Ψηφιοποίηση της χαριστικής βιβλιοθήκης:

- - Δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας ή ιστολογίου όπου θα καταγράφονται και παρουσιάζονται τα βιβλία της χαριστικής βιβλιοθήκης με κριτικές, ζωγραφιές ή μικρά video από τα παιδιά.
 - Ενίσχυση της εξ αποστάσεως συμμετοχής οικογενειών που δυσκολεύονται να παρευρίσκονται διαζώσης.

Εβδομάδες θεματικής ανάγνωσης:

- - Οργάνωση θεματικών εβδομάδων με κέντρο ένα συγκεκριμένο θέμα (π.χ. οικογένεια, αναπηρία, προσφυγιά, διαφορετικότητα), κατά τις οποίες γονείς ή συγγραφείς θα καλούνται να διαβάσουν σχετικές ιστορίες στην τάξη.

1.

- Δημιουργία κοινής σχολικής βιβλιοθήκης «αποδοχής και συμπερίληψης» με το δημοτικό σχολείο.

Σύνδεση με άλλα εκπαιδευτικά προγράμματα και δράσεις:

- Διασύνδεση της βιβλιοθήκης με άλλα προγράμματα αγωγής υγείας, φιλαναγνωσίας, σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού (ΣΕΠ), ή με θεματικές ενότητες των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων.

2. **Μαθητικές παρουσιάσεις & δημιουργικά project:**

- Ενθάρρυνση των παιδιών να δημιουργήσουν δικές τους ιστορίες ή κόμικ εμπνευσμένα

από όσα διάβασαν και να τα παρουσιάσουν στην τάξη ή στους γονείς.

- Έκθεση παιδικής εικονογράφησης ή θεατρική απόδοση επιλεγμένων βιβλίων.

3. **Οικογενειακές βραδιές ανάγνωσης:**

- Διοργάνωση απογευματινών ή διαδικτυακών εκδηλώσεων με αναγνώσεις και συζητήσεις στις οποίες συμμετέχουν παιδιά, γονείς και εκπαιδευτικοί.

4. **Αξιολόγηση και διάχυση καλών πρακτικών:**

- Καταγραφή των εμπειριών, προκλήσεων και θετικών επιδράσεων της δράσης με στόχο τη διάχυση καλών πρακτικών σε άλλα σχολεία μέσω παρουσιάσεων, τοπικών δικτύων ή εκπαιδευτικών συνεδρίων.
-